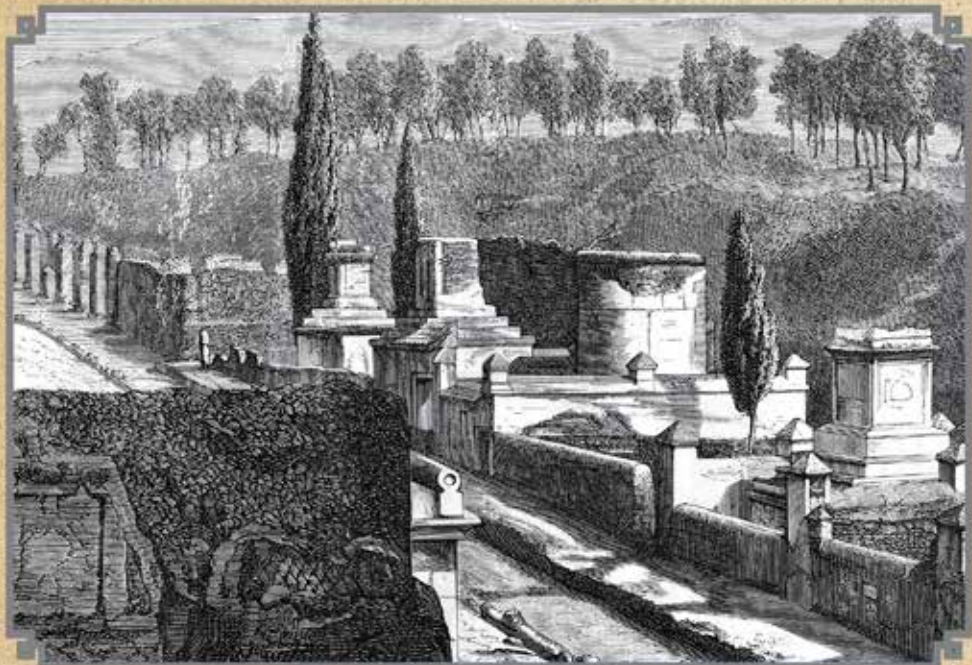

Ett besök i Pompeji

Återutgivning av text från 1870

En publikation från
e-boksbiblioteket.se

Ett besök i Pompeji.
Återutgivning av text från 1870

Redaktör Mikael Jägerbrand

ISBN 978-91-7757-735-5

Copyright © 2022 Mikael Jägerbrand / Virvelvind Förlag, Lysekil.

Den här e-boken ges ut av E-boksbiblioteket Förlag (imprint)

Mer info: www.e-boksbiblioteket.se

Förord

I den här e-boken får du läsa om en av världens mest fascinerande ruinstäder – Pompeji.

Det här är en mycket kort skildring av ett besök skribenten gjorde för mer än 150 år sedan.

Du får också tre spännande illustrationer.

Den här texten publicerades ursprungligen år 1870 i tidskriften "När och fjerran" med rubriken "Från Pompeji (med 3 illustrationer)".

Texten publicerades anonymt.

Eftersom den här texten skrevs på 1800-talet så innehåller den mått, ord och personer som inte är så bekanta i dag. Därför har vi kompletterat originaltexten med en kortfattad ordlista.

I den här e-boken publicerar vi originalets text ordagrant och helt utan ändringar, alla namn, uttryck och till och med eventuella felstavningar har behållits.

Ett besök i Pompeji

Den här texten publicerades ursprungligen år 1870 i tidskriften "När och fjerran" med rubriken "Från Pompeji (med 3 illustrationer)". Texten publicerades anonymt.

Sedan den Neapel besökande främlingen njutit af de herrliga utsigter den amfiteatraliskt belägna staden i så rikt mått erbjuder honom samt tröttnat vid larmet och hvimlet på dess gator, är det med nöje han företager en utflykt till den omgifvande landsbygden, der Sorrento, Amalfi och öarne täfla om att för hans tjusta öga upprulla taflor, af hvilka den ena söker öfverträffa den andra i skönhet. Föredrager han i stället att fördjupa sig i forntiden, hvartill öfverallt i Italien rika tillfällen stå honom till buds, så har han ju här Herculanium och Pompeji nästan under ögonen.

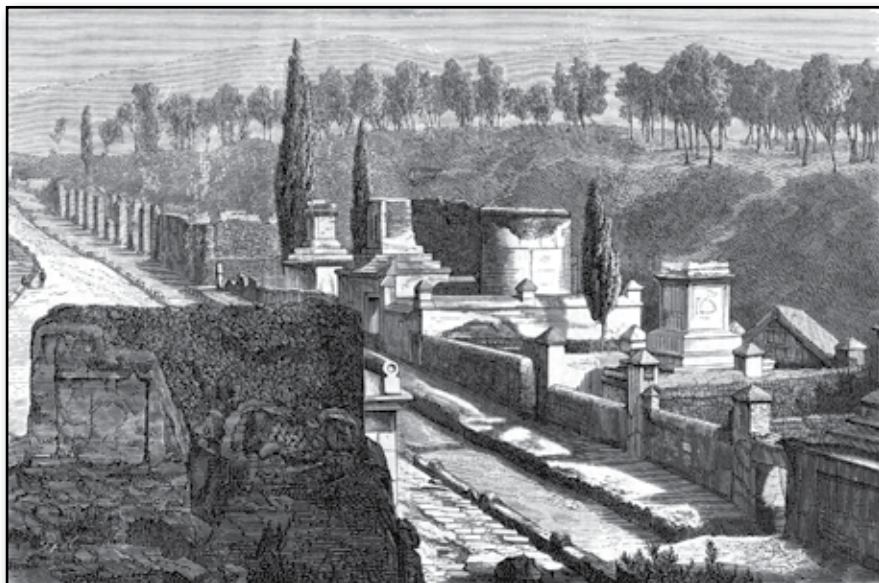
Straxt utom den del af Neapel der kyrkan *del Carmine* reser sig på ett torg med samma namn och der den sista Hohenstaufern, Konradin af Schwaben, utandades sitt lif, befinner sig en jernvägsstation. Af den frustande ånghästen föres man i ilande fart förbi flere utefter kusten belägna små städer, hvilka ligga hvarandra så nära, att de nästan tyckas vara sammanbyggda. På ena sidan om vägen utbreder Ne-

apolitanska viken sin blå spegel, och på den andra reser sig Vesuvius, omkring hvilket jernvägen beskrifver en båge. Men ju närmare man kommer det för aderton århundraden sedan i Vesuvii lava begrafna och sedan åter framgräfdade Pompeji, desto mera förändras landskapsfysionomi. Så snart den resande anländer till Pompeji, tager en vägvisare hand om honom, ty ensam får ingen besöka den utgräfdade staden, såvida han icke dertill erhållit särskild tillåtelse. Då vi i första årgången af denna tidskrift intagit en utförligare uppsats öfver Pompejis märkvärdigheter, hänvisa vi läsaren till densamma och bifoga nu endast hvad som behöfves för de medföljande illustrationernas skull.

Efter att ha besett Diomedes' villa, hvilken tjenstgör som ett slags hotell eller *restaurant*, kommer den besökande till Pompejis begravningsplats, eller Grafgatan, der marmormonumenternas inskrifter förvara namnen på förgångna släkten och hvars askurnor stämma sinnet högtidligt och vemodigt. Derifrån passerar man öfver *Forum civile* nedåt *Strada mercante*, hvarest de sist utgräfdade husen befinna sig.

Af dessa synes att husen i Pompeji voro inredda på nästan samma sätt. Från en större sal, *atrium*, hvartill stötte några smårum, gick man genom ett mindre rum, *tablinium*, in i ett något större, *peristylum*, hvartill äfven funnos några sidorum och der familjens medlemmar vanligtvis brukade samlas. På den ena af de två planscher som återgifva Cornelio Ruffos hus — så kalladt efter en byst med detta namn som uppgräfdes på denna plats — ser man genom *tablinium* in i *peristylum*. — Den andra planschen föreställer en skadad vägg till ett af de invid *peristylum* belägna smårummen. Väggarne äro prydda med lätta och smakfulla ornament och golvet med konstnärligt gjorda mosaikarbeten. Så lefvande står det gamla Pompeji för ens blickar

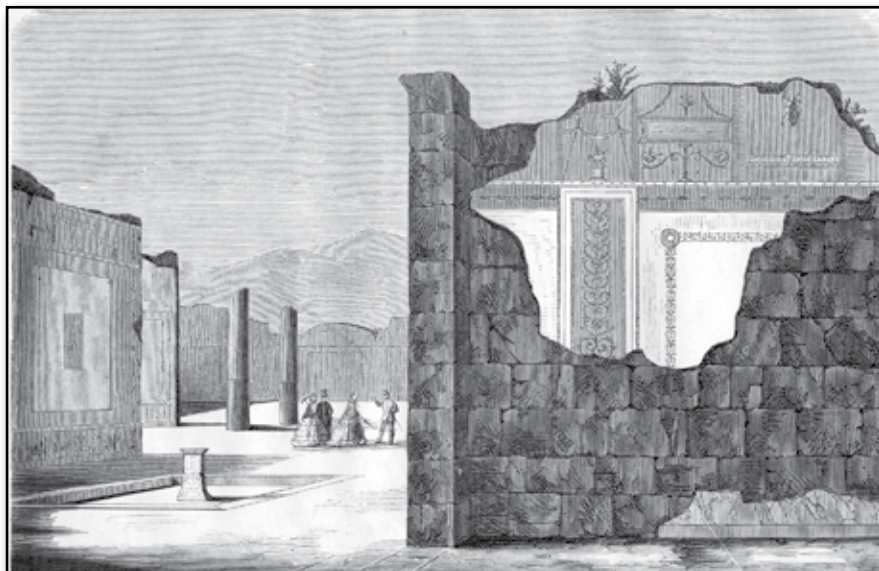
vid åsynen af dess utgräfdade hus, att man, då solen om aftonen går ned och förlänar målningarne på väggarne en ny glans, nästan väntar sig få se människor komma ut ur husen och begifva sig till *forum*; men nu måste den besökande lemna staden, ty efter *Ave Maria* får ingen främling stanna kvar inom dess murar.

Begravningsplatsen i Pompeji.

Parti af Cornelio Ruffos hus i Pompeji.

V ägg i Cornelio Ruffos hus i Pompeji.

Viktiga ord och personer

Ave Maria.

Det uttryck som används i den här texten hänvisar till den klockringning som görs tre gånger om dagen i katolska kyrkor. Morgon, middag och kväll ringde man i klockorna för att sedan bedja bönen med samma namn.

Forum.

Ett romerskt ord som betyder ”allmän plats utomhus”. Det här var ett stort torg i alla romerska städer. Här fanns oftast en rad butiker men det var också en viktig samlingsplats.

Hohenstaufen.

En tysk adels- och kungafamilj. Det här var en av de mäktigaste familjerna i Europa under delar av medeltiden. Stamfadern var Friedrich von Büren (död 1094) och den siste manliga medlemmen var Konradin som avled 1268.

Konradin av Schwaben.

[1252–1268] Kung av Jerusalem och Sicilien samt hertig av Schwaben. Konradin var kung av Jerusalem 1254-1266. Han blev kung över Sicilien 1267 men avrättades redan året efter.

Schwaben.

Ett hertigdöme som bildades 915 och upphörde 1313. Området bestod av delar av dagens Bayern, Württemberg och Schweiz. Ordet används i dag framför allt om den tyska dialekten schwabiska.

Tablinum.

En typ av rum i bostäder i romarriket. Det här rummet fanns oftast innanför hemmens stora centrala öppna atrium. I tablinum-rummet fanns familjens viktiga papper, bilder på förfäder och det var här man höll viktiga affärsmöten.